

Kirjoituskutsu: Kalevalaseuran vuosikirja 99 (2020)

Tuolla puolen, siellä jossakin Käsityksiä kuvitelluista maailmoista

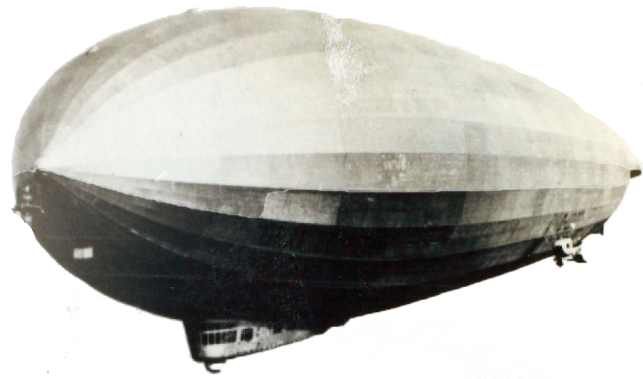
”Satujen portitse astutaan maailmaan, jossa eläimellä on sielu, jossa puu kykenee ajattelemaan, jossa vilisee haltijoita, jossa lasilinnassa asuu maailman suloisin prinsessa, jossa väkevä ritari voittaa sadat vastukset, jossa Jumala kulkee järven rantaan hyväillen katseellaan aaltoja, jossa kaikki on mahdollista, mikään ei mahdotonta.” (Martti Haavio: Kansansadut. Valo 3/1927.)

Tuolla puolen ja siellä jossakin ovat mielikuvituksen, toiveiden ja pelkojen todellisuuksia, joita on kuvattu ja pohdittu niin suullisessa perinteessä kuin taiteissa: myyteissä, saduissa, tarinoissa, kaskuissa, populaarikulttuurissa, sarjakuvissa, kirjallisuudessa, elokuvissa. Mielikuvien luomiseen ja kuvaamiseen vaikuttavat reaalimaailman kokemukset, ja vastavuoroisesti käsitykset kuvitelluista paikoista jäsentävät, muuttavat ja täydentävät kokemuksiamme tämä puolen oloista, täällä jossakin.

Kuvitelmat ja käsitykset *tuolta puolen ja sieltä jostakin* voivat kertoa yhtä hyvin yksittäisistä asiainiloista kuin kokonaisista maailmoista, joissa asioiden kerrotaan olevan toisin kuin täällä ja joissa kaikki kuviteltavissa oleva on mahdollista.

Uskontoihin ja uskomuksiin liittyviä kertomuksia elämän tuolla puolen sijaitsevista maailmoista, paratiiseista, manaloista ja helveteistä tunnetaan pitkin maailmaa eri aikakausilta. Niiden kuvaukset vaihtelevat jumalten ja paholaisten asuinsijoista ufojen outoloihin. Kertomukset kysyvät ja ehdottavat, mitä ihmiselle uskotaan tapahtuvan hänen kuolemansa jälkeen tai kun hänellä ei ole enää muista syistä

mahdollisuuksia tässä maailmassa. Tuolla puolen voi merkitä *Satumaata*, joka Unto Monosen tangossa sijaitsee aavan meren takana. Sen sijaan Aki Kaurismäen elokuvassa *Toivon tuolla puolen* (2017) ihmiset ovat joutuneet luopumaan haaveistaan ja jääneet yhteiskunnan ulkopuolelle rajattuun todellisuuteen.

Kalevalaseuran 99. vuosikirjassa tarkastellaan siis *tuolle puolen ja sinne jonnekin* liittyviä mielikuvia ja käsityksiä. Artikkelissa voi pohtia esimerkiksi, minkälaisissa yhteyksissä kuvitelmista kerrotaan, minkälaisiksi kuvitellut maailmat kuvataan, ketkä niitä asuttavat, mitä niissä tapahtuu? Mitä nämä eletyn ja kuvitellun todellisuuden säikeistä punotut kertomukset opettavat, mistä ne varoittavat ja miten ne lohduttavat? Millaisin kysymyksin ja oletuksin tuolle puolen kuviteltuja todellisuuksia tulisi lähestyä ja tulkita niin, että niiden viestit toivon mahdollisuuksista välittyisivät myös tälle puolen.

Kutsumme kirjoittajiksi kulttuurintutkijoiden – folkloristien, etnologien, kulttuuriantropologien, arkeologien ja uskontotieteilijöiden – lisäksi myös kotiseudun, maantieteen, historian, kielen, kirjallisuuden, taiteen, populaarikulttuurin ja median tutkijoita.

Toivomme, että kuvitellut todellisuudet *tuolla puolen ja siellä jossakin* kiinnostavat Sinua ja että vastaisit kirjoituskutsuun myöntävästi Ulla Pielalle 28.2.2019 mennessä osoitteeseen ulla.piel@kalevalaseura.fi. Samalla toivomme saavamme Sinulta artikkelin työotsikon ja lyhyen kuvauksen sisällöstä. Lähetämme sen jälkeen Sinulle kirjoitusohjeet. Artikkeleiden, joiden suositeltava pituus on noin 12–15 liuskaa, tulee olla valmiit 31.12.2019 mennessä.

Kirjan toimittavat toiminnanjohtaja FT Ulla Piela ja tiedottaja FT Petja Kauppi Kalevalaseurasta. Sen kustantaa Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Kirja julkaistaan lokakuun lopussa 2020 Kalevalaseuran kekrinpäivän seminaarissa. Kalevalaseura maksaa kirjoituspalkkion.

Vuosikirja kuuluu SKS:n tiedesarjaan ja kirjaan tarjotut artikkelit vertaisarvioidaan. Vuosikirjan toimitusneuvostona toimii Kalevalaseuran hallitus ja vastaavana toimittajana Ulla Piela.

Kalevalaseuran vuosikirja on ilmestynyt vuodesta 1921 alkaen. Vuosikirjassa on julkaistu runsaat 2 500 tutkijoiden ja muiden asiantuntijoiden kirjoittamaa artikkelia suullisesta perinteestä, perinteen-tutkijoista, *Kalevalasta*, *Kalevalan* kääntäjistä ja taiteilijoista, Lönnrotista sekä muista merkittävistä runonkerääjistämme. Lisäksi kirjassa on satoja muita artikkeleita kulttuurintutkimuksen alalta. Ks. <http://kalevalaseura.fi/vuosikirja/>

Vuoden 2018 vuosikirjassa *Sattumalta Suomessa* (toim. Marko Lamberg, Ulla Piela ja Hanna Snellman, SKS, Helsinki, 2018) pohditaan kulttuurista kohtaamista satunnaisuuden ja tilapäisyyden näkökulmasta. Kirjassa tarkastellaan satunnaisesti Suomeen saapuneita henkilöitä ja tänne rantautuneita ilmiöitä sellaisina koettuina, kerrottuina ja tulkittuina kohtaamisina, jotka ovat jättäneet hetkel-lisen tai pysyvän jäljen suomalaiseen yhteiskuntaan ja kulttuuriin. Kiinnostuksen kohteina ovat vieras meidän mailla, erilaisuus ja toisenlaisuus sekä sattumalta maahamme tulleiden henkilöiden kokemukset ja tulkinnat Suomesta ja suomalaisuudesta. Ks. <https://sks.kauppakv.fi/sivu/tuote/?id=2284441>